

Regulamin określający zasady bhp oraz regulamin wycieczek szkolnych.

Znajomość podstawowych zasad bhp jest warunkiem odpowiedzialnej pracy każdego nauczyciela.

Obowiązki nauczyciela podczas zajęć lekcyjnych:

- a). Nauczyciel ma obowiązek wejść do sali pierwszy, by sprawdzić czy warunki do prowadzenia lekcji nie zagrażają bezpieczeństwu zarówno uczniów jak i jego. Szczególną uwagę powinien zwrócić na stan szyb w oknach (czy nie są uszkodzone), stan instalacji elektrycznej (czy np. nie są powyrywane kontakty), czy nie ma mebli tak zniszczonych, by mogło to zagrażać bezpieczeństwu,
- b). Jeśli sala lekcyjna nie odpowiada warunkom bezpieczeństwa, nauczyciel ma obowiązek zgłosić to do dyrektora szkoły celem usunięcia usterek. Do czasu naprawienia usterek nauczyciel ma prawo odmówić prowadzenia zajęć w danym miejscu,
- c). Przed rozpoczęciem lekcji winien zadbać o wywietrzenie sali,
- d). Nauczyciel decyduje o przebiegu zajęć. Ustala zasady korzystania z sali lekcyjnej. Przed rozpoczęciem lekcji opisuje jej przebieg i informuje o środkach ostrożności, które należy przedsięwziąć, aby nie narazić uczniów i siebie na niebezpieczeństwo,
- e). Przed dopuszczeniem do zajęć przy maszynach i innych urządzeniach technicznych w pracowniach, nauczyciel prowadzący zobowiązany jest przestrzegać regulaminu pracowni,
- f). Rozpoczęcie każdych zajęć, o których mowa w pkt. e, może nastąpić po sprawdzeniu i upewnieniu się przez prowadzącego zajęcia, iż stan maszyn i urządzeń technicznych, instalacji elektrycznej, a także inne warunki środowiska pracy nie stwarzają zagrożeń dla bezpieczeństwa uczniów,
- g). Przed każdymi zajęciami wychowania fizycznego nauczyciel sprawdza stan techniczny urządzeń i sprzętu sportowego (bramki i kosze do gry oraz inne urządzenia muszą być przymocowane na stałe)
- h). Prowadzący zajęcia sportowo-rekreacyjne zapoznaje osoby biorące w nich udział z zasadami bezpiecznego wykonywania ćwiczeń oraz uczestniczenia w grach i zabawach, stosuje metody i urządzenia zapewniające pełne bezpieczeństwo ćwiczących,
- i). W czasie trwania zajęć NAUCZYCIEL NIE MOŻE POZOSTAWIĆ UCZNIÓW BEZ OPIEKI. Jeśli musi wyjść, powinien zgłosić to nauczycielowi z sali obok, lecz sytuacja taka nie zwalnia go z odpowiedzialności za uczniów,
- j). Uczniów chcących skorzystać z toalety nauczyciel zwalnia pojedynczo. Jest powszechnie wiadomo, iż uczniowie najczęściej dopuszczają się nagannych czynów, kiedy są w grupach bez opieki dorosłych,
- k). W razie stwierdzenia niedyspozycji ucznia (jeśli stan jego na to pozwala) należy go skierować w towarzystwie drugiej osoby do pielęgniarki szkolnej. Jeśli zaistnieje taka potrzeba, udzielić mu pierwszej pomocy. O zaistniałej sytuacji należy powiadomić rodziców dziecka. Jeśli jest to nagły wypadek, powiadomić dyrektora,
- l). Nauczyciel powinien także kontrolować właściwą postawę ciała uczniów w czasie lekcji, korygować zauważone błędy,
- ł). Dbą o czystość, ład i porządek podczas trwania lekcji i po jej zakończeniu. Po skończonej lekcji winien sam otworzyć drzwi, by nie dopuścić do gwałtownego ich otwarcia przez wybiegających uczniów.

**NAUCZYCIELE ZOBOWIĄZANI SĄ DO PRZESTRZEGANIA USTALONYCH
GODZIN ROZPOCZYNANIA I KOŃCZENIA ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH ORAZ
DO RESPEKTOWANIA PRAWA UCZNIÓW DO PEŁNYCH PRZERW
MIĘDZYLEKCYJNYCH.**

Obowiązki nauczyciela podczas przerw międzylekcyjnych:

- 1). W czasie przerw uczniowie pozostają pod nadzorem i opieką nauczycieli. Przy sprzyjających warunkach atmosferycznych powinni przebywać na boisku szkolnym (na świeżym powietrzu). Organizację i harmonogram dyżurów nauczycieli ustala dyrektor szkoły po uwzględnieniu potrzeb.
- 2). Podczas pełnienia dyżuru nauczyciele zobowiązani są do:
 - a). Punktualnego rozpoczęcia dyżuru i ciągłej obecności w miejscu podlegającym jego nadzorowi,
 - b). Niedopuszczanie do zagrożeń bezpieczeństwa i zdrowia (papierosy, alkohol i inne środki)
 - c). Aktywnego pełnienia dyżuru – reagowania na wszelkie przejawy zachowań odbiegających od przyjętych norm. W szczególności powinien reagować na niebezpieczne, zagrażające bezpieczeństwu uczniów (agresywne postawy wobec kolegów, bieganie, siadanie na poręcze schodów, parapety okienne itp.)
 - d). Przestrzegania zakazu otwierania okien na korytarzach, obowiązku zamykania na klucz drzwi do sal lekcyjnych,
 - e). Dbania, by uczniowie nie śmiecili, brudzili, dewastowali ścian, ławek i innych urządzeń szkolnych oraz by nie niszczyli roślin,
 - f). Zwracania uwagi na przestrzeganie przez uczniów ustalonych zasad wchodzenia do budynku szkolnego lub też sal lekcyjnych,
 - g). Dbłości, by w czasie przerwy sale lekcyjne były wywietrzone – nie wolno otwierać dużych skrzydeł okien,
 - h). Egzekwowania, by uczniowie nie opuszczali terenu szkoły podczas przerwy,

Powinności nauczyciela w przypadku zagrożenia pożarowego:

- 1). Każdy nauczyciel ma obowiązek zapoznać się i przestrzegać INSTRUKCJĘ BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO W DANEJ SZKOLE
- 2). Winien też dbać, by uczniowie zostali zapoznani ze szkolnym regulaminem p.poż., a także z:
 - a). Zasadami postępowania w razie zauważenia ognia,
 - b). Sygnałami alarmowymi na wypadek zagrożenia,
 - c). Z planami ewakuacyjnymi, oznakowaniem dróg ewakuacyjnych,
 - d). Zasadami zachowania i wynikającymi z tego obowiązkami,

Postępowanie nauczyciela podczas wypadku uczniowskiego:

Za wypadek uczniowski uważa się nagłe zdarzenie powodujące uraz lub śmierć, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w związku z pobytem ucznia pod opieką szkoły.

- 1). Zapewnić natychmiastową pomoc uczniowi, który uległ wypadkowi,
- 2). Jeśli zachodzi potrzeba wezwać pogotowie ratunkowe,
- 3). Zawiadomić o wypadku szkolną służbę zdrowia, dyrektora szkoły, pracownika służby bhp

- 4). Niezwłocznie zawiadomić o wypadku rodziców (prawnych opiekunów) poszkodowanego ucznia lub osobę sprawującą nad nim opiekę,

Zasady organizacji wycieczek szkolnych:

I. Podstawa prawna

- 1). Rozporządzenie MENiS z dnia 8 listopada 2001 roku w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki.
- 2). Rozporządzenie MENiS z dnia 31 grudnia 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.
- 3). Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku o usługach turystycznych (z późniejszymi zmianami)
- 4). Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 roku prawo o ruchu drogowym (z późniejszymi zmianami).
- 5). Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 marca 1999 roku w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek (z późniejszymi zmianami).
- 6). Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 maja 1997 roku w sprawie określenia warunków bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne.
- 7). Ustawa z dnia 18 stycznia 1996 roku o kulturze fizycznej (z późniejszymi zmianami).
- 8). Rozporządzenie MEN z dnia 21 stycznia 1997 roku w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wycieczek dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (z późniejszymi zmianami)

II. Zasady ogólne

§ 1

Zorganizowane formy zajęć terenowych i wyjazdów grupowych młodzieży stanowią integralną część procesu dydaktyczno-wychowawczego i są zaplanowane oraz realizowane zgodnie z przyjętą koncepcją pracy szkoły.

§ 2

Działalność krajoznawczo-turystyczna powinna służyć wzbogacaniu procesu dydaktyczno-wychowawczego, poprawie stanu zdrowia oraz kształtowaniu kultury wycieczek młodzieży.

§ 3

Organizatorami działalności krajoznawczo-turystycznej dla uczniów jest szkoła. Może ona w tym zakresie współdziałać ze stowarzyszeniami i innymi podmiotami, których przedmiotem działalności jest krajoznawstwo i turystyka.

§ 4

Wycieczki i imprezy krajoznawczo-turystyczne powinny być dostosowane do potrzeb i zainteresowań uczniów, wieku, stanu zdrowia oraz sprawności fizycznej.

III. Postanowienia szczegółowe

§ 5

- 1). Zorganizowanymi formami wyjazdów zespołów klasowych są:
 - a). Wycieczki integracyjne ,
 - b). Wycieczki krajoznawczo-turystyczne,
 - c). Wycieczki przedmiotowe,
 - d). Imprezy wyjazdowe,
 - e). Imprezy turystyki kwalifikowanej i obozy wędrownie,
- 2). Wycieczki integracyjne – są przeznaczone wyłącznie dla uczniów klas nowopowstałych. Wycieczki integracyjne powinny mieć charakter krajoznawczo-turystyczny.
- 3). Wycieczki krajoznawczo-turystyczne odbywają się w terenie powszechnie uczęszczanym, nie wymagającym od uczestników specjalnego przygotowania kondycyjnego i specjalistycznego.
- 4). Wycieczki przedmiotowe – organizowane dla uzupełnienia obowiązku programu nauczania.
- 5). Imprezy wyjazdowe – to wyjazdy w teren związane z realizacją programu nauczania (zielone szkoły, szkoły zimowe, szkoły ekologiczne) połączone z nauką w zakresie co najmniej dwóch przedmiotów.
- 6). Imprezy turystyki kwalifikowanej i obozy wędrownie – udział w nich wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych w tym posługiwania się specjalistycznym sprzętem.

§ 6

Zajęcia dydaktyczne podczas imprez wyjazdowych powinny być przeprowadzone w wymiarze 6 godzin dydaktycznych dziennie.

§ 7

Wyjazdy zespołów klasowych na wycieczki krajoznawczo-turystyczne i wycieczki integracyjne mogą być zrealizowane, jeżeli udział w nich bierze co najmniej 80% uczniów.

§ 8

Uczniowie nie biorący udziału w wycieczce uczestniczą w zajęciach zorganizowanych przez szkołę.

§ 9

Udział osób niepełnoletnich w wycieczkach (imprezach) – oprócz wycieczek przedmiotowych wymaga zgody ich przedstawicieli ustawowych.

§ 10

Uczestnicy wycieczki (imprezy) muszą być ubezpieczeni od następstw nieszczęśliwych wypadków, a w przypadku wyjazdów zagranicznych dodatkowo od kosztów leczenia.

§ 11

Wszystkie koszty związane z wyjazdem, w tym koszty przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia opiekunów i instruktorów mogą być pokrywane z:

- 1). Opłat młodzieży biorącej udział w wycieczce lub imprezie,
- 2). Ze środków przekazanych przez Komitet Rodzicielski,
- 3). Ze środków przekazanych przez osoby fizyczne lub prawne,
- 4). Ze środków wypracowanych przez uczniów,

IV. Organizacja i dokumentacja wycieczki

§ 12

Program wycieczki lub imprezy zawiera kartę wycieczki stanowiącej załącznik do niniejszego regulaminu. Karta wycieczki zawiera informacje o:

- 1). Celach i założeniach wycieczki (imprezy),
- 2). Trasie wycieczki,
- 3). Terminie wycieczki,
- 4). Liczbie uczestników,
- 5). Danych personalnych kierownika wycieczki,
- 6). Liczbie opiekunów,
- 7). Środka lokomocji,

§ 13

Najpóźniej 3 dni przed datą wyjazdu Dyrektor zatwierdza dokumentację wycieczki (imprezy).

§ 14

Wymagana dokumentacja powinna zawierać:

- 1). Prawidłowo wypełnioną kartę wycieczki,
- 2). Podanie miejsca noclegu,
- 3). Pisemną zgodę rodziców (opiekunów) wszystkich uczniów biorących udział w wyjeździe uwzględniającą termin i miejsce wycieczki,
- 4). Polisy ubezpieczeniowe (jeśli uczniowie nie mają wykupionego grupowego ubezpieczenia w szkole),
- 5). Listy uczestników i opiekunów w tylu egzemplarzach, ile jest miejsc noclegowych,
- 6). Tematy zajęć dydaktycznych oraz plan ich realizacji („zielone szkoły”, obozy naukowe, sportowe)

§ 15

Kopia karty wycieczki i listy uczestników pozostaje w szkole.

§ 16

Lista uczestników wycieczki powinna zawierać:

- 1). Imię i nazwisko,
- 2). Datę i miejsce urodzenia,
- 3). Numer legitymacji lub dowodu osobistego,

- 4). Adres uczestnika i nr telefonu rodziców lub opiekunów,
- 5). W przypadku wyjazdu zagranicznego numer paszportu,

§ 17

Kierownika wycieczki (imprezy) wyznacza dyrektor szkoły.

§ 18

Kierownikiem może być:

- 1). Pracownik pedagogiczny szkoły,
- 2). Inna pełnoletnia osoba, która:
 - a). Ukończyła kurs kierowników wycieczki,
 - b). Jest instruktorem harcerskim,
 - c). Posiada uprawnienia przewodnika turystycznego, przewodnika lub instruktora turystyki kwalifikowanej lub pilota wycieczek,

§ 19

Opiekunem wycieczki (imprezy) może być pracownik pedagogiczny szkoły lub, za zgodą dyrektora szkoły, inna pełnoletnia osoba.

§ 20

Do obowiązków kierownika wycieczki (imprezy) należy:

- 1). Opracowanie programu i harmonogramu wycieczki (imprezy)
- 2). Zapoznanie uczestników z niniejszym regulaminem oraz programem i harmonogramem wycieczki (imprezy),
- 3). Zapewnienie warunków do pełnej realizacji programu wycieczki (imprezy) oraz sprawowanie nadzoru w tym zakresie,
- 4). Określenie zadań opiekunów,
- 5). Nadzorowanie sprawności technicznej sprzętu używanego do zajęć i zaopatrzenie uczestników w apteczkę pomocy przedmedycznej,
- 6). Organizacja transportu, wyżywienia i noclegów dla uczestników,
- 7). Dysponowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na organizację wycieczki (imprezy)
- 8). Dokonywanie podziału zadań wśród uczestników,
- 9). Dokonywanie rozliczenia finansowego wycieczki (imprezy),

§ 21

Do obowiązków opiekuna należy:

- 1). Sprawowanie opieki nad powierzonymi mu uczniami,
- 2). Współdziałanie z kierownikiem w zakresie realizacji programu wycieczki (imprezy),
- 3). Sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem regulaminu przez uczniów,
- 4). Nadzorowanie wykonywania zadań zleconych przez kierownika,
- 5). Wykonywanie innych zadań zleconych przez kierownika,
- 6). Sprawdzenie stanu liczbowego uczestników wycieczki przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w trakcie trwania wycieczki (imprezy) i po przybyciu do punktu docelowego,

V. Zasady opieki i bezpieczeństwa

§ 22

Na wycieczce (imprezie) bez korzystania z publicznych środków lokomocji, opiekę powinna sprawować co najmniej jedna osoba nad grupą 36 uczniów.

§ 23

Na imprezach turystyki kwalifikowanej oraz na wycieczkach górskich (odbywających się na wysokości pow. 600 m n.p.m.) opiekę sprawować powinna jedna osoba nad grupą 10 uczniów, jeśli przepisy szczegółowe nie stanowią inaczej.

§ 24

W pozostałych wyjazdach opiekę powinna sprawować co najmniej jedna osoba nad grupą 15 uczniów.

§ 25

- 1). Wycieczki piesze lub narciarskie na terenach górskich (powyżej 1000 m n.p.m.) oraz na obszarach parków narodowych i rezerwatów przyrody, mogą prowadzić tylko przewodnicy turystyczni.
- 2). Treningi w terenach górskich, poza trasami narciarskimi i turystycznymi, powinny odbywać się z udziałem górskiego przewodnika turystycznego.

§ 26

W trakcie przejazdów kolejowych grupa wycieczkowa powinna zająć miejsca w jednym wagonie kolejowym. Niedopuszczalne jest wcześniejsze wskakiwanie uczestników wycieczki do jadącego pociągu w celu zajęcia miejsc siedzących.

§ 27

Wcześniejszy powrót ucznia z wycieczki jest możliwy tylko w towarzystwie opiekuna lub rodziców ucznia.

§ 28

Kierownik wycieczki może zezwolić na późniejsze dołączenie uczestnika do wycieczki jedynie po uzyskaniu pisemnej zgody rodziców.

§ 29

Każda grupa wycieczkowa powinna być zaopatrzona w apteczkę pomocy przedmedycznej (do pobrania od pielęgniarki) oraz mapę turystyczną, każdy uczestnik wycieczki powinien posiadać odpowiednie obuwie i odzież. Za właściwe wyposażenie uczestników wycieczki odpowiedzialność ponosi kierownik wycieczki.

§ 30

W przypadku niedyspozycji ucznia może on pozostać na czas wycieczki w miejscu zakwaterowania, ale tylko w towarzystwie jednego z opiekunów.

§ 31

Niedopuszczalne jest pozwalanie uczniom na wspinanie się na wysokie skały, drzewa, stawanie na skraju urwisk i wybieranie tras wymagających przygotowanie kondycyjnego lub specjalistycznego.

§ 32

Każde wyjście w góry powinno być zgłoszone gospodarzowi miejsca zakwaterowania, a w razie potrzeby (nieznajomość terenu) również z nim skonsultowane.

§ 33

W trakcie imprezy turystyki kwalifikowanej obowiązują dodatkowe przepisy (§ 42-49 regulaminu).

§ 34

W każdej zaistniałej sytuacji kierownik (opiekun) wycieczki musi powodować się wyłącznie zapewnieniem młodzieży bezpieczeństwa.

§ 35

W zakresie zapewnienia opieki i bezpieczeństwa, nieuregulowania niniejszym dokumentem, obowiązują przepisy wymienione w podstawie prawnej.

VI. Zasady zachowania się na wycieczkach (imprezach)

§ 36

Każdy uczestnik wycieczki szkolnej reprezentuje swoim zachowaniem szkołę.

§ 37

W momencie przybycia do obiektu noclegowego wszyscy uczestnicy wycieczki muszą podporządkować się obowiązującym tam przepisom.

§ 38

Polecenia gospodarza powinny być bezwzględnie wykonane, a uwagi respektowane.

§ 39

Wszelkie reklamacje i niezadowolenia powinny być najpierw zgłoszone kierownikowi wycieczki (imprezy) i tylko on, jeśli okażą się one zasadne, może interweniować u gospodarza obiektu.

§ 40

Na wycieczkach (imprezach) obowiązuje regulamin ucznia, a w szczególności „niedopuszczalne jest spożywanie przez uczestników jakichkolwiek napojów alkoholowych, narkotyzowanie się i palenie tytoniu.

§ 41

W przypadku niesubordynacji uczestników wycieczki kierownik może ją przerwać bez względu na poniesione przez młodzież koszty.

VII. Zasady opieki na imprezach turystyki kwalifikowanej

§ 42

Organizator obozu sportowego ma obowiązek zapewnić jego uczestnikom opiekę co najmniej jednego instruktora.

§ 43

Instruktorom może być nauczyciel wychowania fizycznego lub osoba posiadająca uprawnienia do szkolenia młodzieży w danej dyscyplinie sportu.

§ 44

Nauczyciele nie posiadający warunków wymienionych w § 43 mogą sprawować opiekę nad młodzieżą podczas zajęć sportowych tylko w przypadku posiadania umiejętności pozwalających im na czynny w nich udział. Nauczyciel taki prowadzi zajęcia według wskazówek instruktora i ponosi całkowitą odpowiedzialność za bezpieczeństwo powierzonej mu grupy uczniów.

§ 45

Opiekun grupy ma obowiązek natychmiastowego przerwania zajęć w przypadku stwierdzenia jakichkolwiek zagrożeń dla zdrowia uczniów.

§ 46

W przypadku stwierdzenia urazu wymagającego leczenia szpitalnego, kierownik obozu jest zobowiązany zawiesić zajęcia do czasu pełnego wyjaśnienia przyczyn, a w razie stwierdzenia możliwości powtórzenia się wypadku (np. trudne warunki terenowe lub niezdyscyplinowanie i brawura młodzieży) przerwać obóz.

§ 47

Kierownik obozu ma obowiązek sprawdzić stan techniczny sprzętu, którym posługuje się młodzież i nie zezwolić na jego użycie, jeśli będzie to zagrażało bezpieczeństwu użytkowników.

§ 48

Każdą imprezę kwalifikowaną należy omówić na spotkaniu z rodzicami, podczas którego wychowawca ma obowiązek przedstawić wszystkie zagrożenia wynikające z uprawiania danej dyscypliny sportu.

§ 49

Kierownik obozu ma obowiązek dokładnego sprawdzenia oferowanych warunków ubezpieczenia i zawarcia umowy uwzględniającej zwiększone ryzyko wynikające z uprawiania danej dyscypliny sportu.